

## Wypadek przy pracy

Najczęściej zadawane pytania.

Czy to jest wypadek przy pracy?

Aby wypadek został uznany za wypadek przy pracy konieczne jest jednoczesne spełnienie czterech warunków:

- nagłość zdarzenia - przyjmuje się, że zdarzenie jest nagłe, jeżeli nie trwa ono dłużej niż wynosi czas jednej zmiany roboczej,
- przyczyna zewnętrzna - występuje wtedy, gdy wypadek wydarzył się w wyniku działania czynników zewnętrznych, nie związanych z organizmem poszkodowanego,
- spowodowanie urazu lub śmierci - uraz jest to uszkodzenie tkanek ciała lub narządów człowieka wskutek działania czynnika zewnętrznego (np. chemicznego, mechanicznego, termicznego, elektrycznego, promieniowania jonizującego, pola elektrycznego lub magnetycznego). Uraz lub śmierć stwierdza (potwierdza) lekarz,
- związek z pracą - wypadek ma związek z pracą, jeżeli pracownik uległ mu podczas lub w związku z wykonywaniem zwykłych czynności, albo poleceń przełożonych. Wypadek ma związek z pracą także wtedy, gdy poszkodowany działa w interesie pracodawcy nawet bez polecenia, lub pozostaje w dyspozycji pracodawcy w drodze pomiędzy siedzibą pracodawcy, a miejscem wykonywania obowiązków wynikających ze stosunku pracy.

Co to jest wypadek traktowany na równi z wypadkiem przy pracy?

Wypadkiem zrównanym z wypadkiem przy pracy w zakresie uprawnień do świadczeń jest zdarzenie, w wyniku którego pracownik został poszkodowany:

- w czasie trwania podróży służbowej w okolicznościach innych niż określone w definicji wypadku przy pracy, chyba że wypadek spowodowany został postępowaniem pracownika, które nie pozostawało w związku z wykonywaniem powierzonych mu zadań,
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony,
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające w zakładzie pracy organizacje związkowe.

Jednocześnie muszą być spełnione pozostałe warunki uznania wypadku za wypadek przy pracy, mianowicie nagłość zdarzenia, przyczyna zewnętrzna oraz uraz lub śmierć.

Co to jest Karta Wypadku?

Karta wypadku jest od 2003 roku sporządzana zamiast protokołu powypadkowego jeżeli poszkodowany nie był pracownikiem, ale był objęty ubezpieczeniem wypadkowym. Wynika to ze zmian w definicji wypadku przy pracy wprowadzonymi przez w ustawie z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. Nr 199, poz. 1673, z późn. zm.). Wzór karty wypadku i informacje o trybie jej sporządzania zostały określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie trybu uznawania zdarzenia powstałego w okresie ubezpieczenia wypadkowego za wypadek przy pracy, kwalifikacji prawnej zdarzenia, wzoru karty wypadku i terminu jej sporządzenia (Dz. U. Nr 236, poz. 1992).

Zdarzył się wypadek - co dalej?

Warunkiem podjęcia procedury postępowania powypadkowego jest zgłoszenie wypadku. Obowiązkiem każdego pracownika jest zgłoszenie informacji o wypadku, zarówno jeżeli uległ on temu wypadkowi, jak również jeżeli był świadkiem wypadku lub się o nim dowiedział. Po otrzymaniu zgłoszenia kierujący przedsiębiorstwem powołuje zespół powypadkowy, który ustala okoliczności oraz przyczyny wypadku. Jeżeli wypadek był śmiertelny, ciężki lub zbiorowy, to należy zawiadomić także inspektora pracy, prokuratora oraz jednostkę nadrzędną. Po zakończeniu prac zespołu powypadkowego należy sporządzić protokół powypadkowy (lub kartę wypadku) i statystyczną kartę wypadku przy pracy.

Jaki jest tryb sporządzania protokołu powypadkowego?

Po ustaleniu okoliczności i przyczyn wypadku, zespół powypadkowy sporządza protokół powypadkowy, według ustalonego wzoru (rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z 16.9.2004 r. w sprawie wzoru protokołu ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy - Dz.U. Nr 227, poz. 2298). Protokół należy sporządzić przed upływem 14 dni od dnia zgłoszenia wypadku. Sporządzony protokół zatwierdza pracodawca nie później niż w ciągu 5 dni od jego sporządzenia. Jedną kopię zatwierdzonego protokołu dostarcza się poszkodowanemu (rodzinie). Protokół powypadkowy wraz z całą dokumentacją dotyczącą wypadków pracodawca przechowuje przez 10 lat. W przypadku wypadku zbiorowego protokół powypadkowy sporządza się odrębnie dla każdego poszkodowanego w tym wypadku. Szczegóły znajdują się w rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 16 września 2004 r. w sprawie wzoru protokołu ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy (Dz. U. Nr 227, poz. 2298).

Jaki jest tryb sporządzania statystycznej karty wypadku przy pracy?

Statystyczną kartę wypadku przy pracy sporządza się w dwóch egzemplarzach, na podstawie protokołu powypadkowego lub karty wypadku w których stwierdzono, że wypadek był wypadkiem przy pracy lub wypadkiem traktowanym na równi z wypadkiem przy pracy. Jeżeli wypadek był wypadkiem zbiorowym statystyczną kartę wypadku sporządza się dla każdego poszkodowanego w tym wypadku osobno. Część I Statystycznej karty wypadku należy sporządzić w ciągu 14 dni roboczych od dnia zatwierdzenia protokołu powypadkowego lub sporządzenia karty wypadku. Następnie jedną kopię należy przekazać do GUS nie później niż do 15 dnia roboczego miesiąca następującego po miesiącu, w którym zatwierdzono protokół powypadkowy lub sporządzono kartę wypadku. Część II, uzupełniająca,

wype³nia i przekazuje siê do GUS w ci±gu 6 miesiêcy od dnia zatwierdzenia protoko³u powypadkowego lub sporz±dzenia karty wypadku. Drugi egzemplarz statystycznej karty wypadku nale¿y przechowywaæ w dokumentacji dotycz±cej wypadków przy pracy przez okres 10 lat.